

РЕШЕНИЕ

№ 2155

гр. София, 02.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 28 състав,
в публично заседание на 20.03.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Антони Йорданов

при участието на секретаря Наталия Дринова, като разгледа дело номер **8912** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на юридическо лице с нестопанска цел „ОБЩЕСТВО БЯЛО БРАТСТВО“ с БУЛСТАТ[ЕИК], представлявано от Х. В. В. – председател на изпълнителният съвет, срещу мълчалив отказ на министъра на културата по заявление с вх. № 92-00-308/04.07.2023г.

Твърди се, че със заявление с вх. № 92-00-308/04.07.2023г. от министърът на културата е искано да бъде открита процедура по предоставяне/възлагане ползването и/или управлението на недвижим имот, представляващ южна част на къща музей, свързана с живота на Учителят П. Д., находяща се в [населено място], [улица]. Също така е заявено да бъде възложено на жалбоподателя спешно да извърши аварийни строително-ремонтни дейности на имота, изразяващи се в укрепване и възстановяване на къщата музей, като за целта да бъде изготвен проект за реставрация. Твърди се, че къщата музей била в много лошо техническо състояние и била застрашена от самосрутване. Твърди се, че в законовият срок не е последвало произнасяне поради което счита, че е налице мълчалив отказ по см. на чл. 58, ал. 1 от АПК, който оспорва. Ответникът – министър на културата, за съдебно заседание редовно призован, не се явява и не изпраща представител. В писмено становище по делото претендира недопустимост, алтернативно неоснователност на жалбата. Поддържа, че не е направено искане за издаване на административен акт, а от друга страна не е компетентен орган, доколкото имота не е предоставен за управление на

Министерството на културата.

Софийска градска прокуратура, редовно призована не изпраща представител и не изразява становище.

Съдът, след като се запозна с жалбата и приложените по делото писмени доказателства, прие за установено следното от фактическа страна:

Видно от Удостоверение от 01.08.2023г. „ОБЩЕСТВО БЯЛО БРАТСТВО“ е регистрирано като религиозна институция по ф.д. № 1654/2003г., представлявана от Х. В. В. – председател на изпълнителният съвет.

Производството пред административният орган е образунато по заявление с вх. № 92-00-308/04.07.2023г., именувано „писмо-намерение“. Искано е от министъра на културата да бъде открита процедура по предоставяне/възлагане ползването и/или управлението на недвижим имот, представляващ южна част на къща музей. На следващо място е искано да бъде възложено на жалбоподателя спешно да извърши аварийни строително-ремонтни дейности на имота, изразяващи се в укрепване и възстановяване на къщата музей, като за целта да бъде изготвен проект за реставрация. В заявлението е посочено още, че аварийният ремонт на къщата ще бъде поет от „ОБЩЕСТВО БЯЛО БРАТСТВО“.

По делото /л.17/ е приложен Акт № 11123/23.09.2021г. за частна държавна собственост, съгласно който имота представлява комплекс от сгради за култура и изкуство с административен адрес [населено място], [улица], в който две от сградите са функционално свързани, а третата е обслужваща сграда. Същите са с кад. ид. 68134.302.538.2, 68134.302.538.3 и 68134.302.538.4. В графа „забележки“ на А. е посочено, че два от обектите 68134.302.538.3 и 68134.302.538.4 притежават статут на исторически недвижими културни ценности с категория „национално значение“. В т. 10 на А. е посочено, че на осн. чл. 31 от ЗДС и чл. 14, ал. 1, т. 14 от Закона за културното наследство /ЗКН/ имотът е предоставен за управление на Министерство на културата.

По делото е приета кореспонденция между Областна управа, МРРБ и Министерство на културата, в които по същество МК иска преразглеждане на предоставените с А. № 11123/23.09.2021г. права за управление. Приложен е и констативен протокол по чл. 72, ал. 3 от ЗКН от 25.10.2019г. на ГД „инспекторат за опазване на културното наследство“ при МК, относно състоянието на сградите в имот с кад. ид. 68134.302.538. Приложени са други искания от ОБЩЕСТВО БЯЛО БРАТСТВО“ за ремонти на процесната сграда и ответните отговори, вкл. давани съгласия.

Въз основа на така приетата фактическа обстановка, съдът преви следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима за разглеждане. Подадена е срока по чл. 149, ал. 2 от АПК предвид, че заявлението е входирано в МК на 04.07.2023г., а правото на оспорване е упражнено на 22.08.2023г.

Разгледана по същество жалбата е основателна при съобразяване на следното:

По смисъла на чл. 58, ал.1 от АПК Мълчаливият отказ представлява бездействие на администрацията в случаите, когато административният орган има задължение да се произнесе по направено пред него искане. Непроизнасянето на сезирания административен орган се приравнява на административен акт, когато за последния съществува законово основание за изпълнение на искането. Наличието на надлежно сезиране и компетентност за разглеждането на подаденото искане е условие за прилагането на фикцията, уредена в чл. 58, ал. 1 от АПК, че произнасянето в срок се

счита за мълчалив отказ, подлежащ на обжалване. Мълчалив отказ е налице тогава, когато органът е сезиран и има задължение да се произнесе по направеното искане, т. к. само тогава се засягат правата на заинтересованата от издаването му страна. Проявлението на установената законова фикция се осъществява при наличие на елементите от визирания в правната норма фактически състав, който изисква подадено до компетентния орган искане за издаване на административен акт и произнасяне на органа в определения срок. И обратното, когато административният орган не е надлежно сезиран, било поради липса на компетентност, изтичане на срокове, липса на фактическите предпоставки за произнасяне, съобразено с изискванията на правната норма или други правопрепятстващи обстоятелства, то тогава не възниква задължение за административния орган да се произнесе, респ. не се осъществява мълчалив отказ по см. на чл. 58, ал. 1 от АПК.

Гореизложеното, приложено към настоящият случай, съдът намира, че е налице неправомерно произнасяне по депозирано искане по следните съображения:

Позовавайки се на материалната доказателствена сила на А. № 11123/23.09.2021г. съдът приема, че обекти с кад. ид. 68134.302.538.2, 68134.302.538.3 и 68134.302.538.4 притежават статут на исторически недвижими културни ценности с категория „национално значение“, като правата за управление на тези обекти са предоставени на Министерство на културата. В този смисъл неоснователни са възраженията на ответника, че същият не е компетентен да решава въпросите по заявление с вх. № 92-00-308/04.07.2023г. Наличието на преписка между Областната управа и МК съдът възприема като започнало, но незавършило производство, свързано с определяне статута на обектите и предоставените права за управление. В тази връзка в настоящето съдебно производство е недопустимо разглеждането и произнасянето по въпроса дали законосъобразно и по съответният ред /ЗКН по претенцията на МК/ са предоставени правата за управление на Министерството. Поради това не може, а и не следва да се извършва преценка дали е формиран „мълчалив отказ“ от отношение на искането на МК за промяна на статута на обектите, респ. изменение на А., предвид, че по делото има данни искането на МК да е направено на 19.12.2019г. Съдът, а и административните органи са обвързани с доказателствената сила на официалният свидетелстващ документ А. № 11123/23.09.2021г. до неговата надлежна отмяна.

На следващо място при наличието на обекти със статут на исторически недвижими културни ценности с категория „национално значение“, чиито права за управление са предоставени на МК, то основателна е претенцията на оспорващите, че министърът е компетентен да открие производство по чл. 19, ал. 1 във вр. с ал. 3 от ЗДС във р. с чл. 14 от ППЗДС за отдаване под наем на обектите, производство по за предоставяне безвъзмездно ползването на обекта в хипотезата на чл. 17, ал. 2 във вр. с чл. 56, ал. 2 от ЗДС или по производство по чл. 86 от ЗКН за предоставяне на концесия. Всички цитирани производства започват с акт на ръководителя на ведомството, на което е предоставен имота за управление.

Тук е мястото, където следва да се обсъди подаденото заявление с вх. № 92-00-308/04.07.2023г. от оспорващата страна. Действително същото не е прецизно, но от съдържанието му се извличат две искания до министъра на културата, като първото искане е при условията на алтернативност. В случай, че административният орган е приел, че исканията са неясни или има други пропуски, то е следвало да даде срок за отстраняване на нередовностите по см. на чл. 30 от АПК. Така неоснователно се явява възражението, че „писмо-намерение“ не представлява искане за издаване на

административен акт. В заявление с вх. № 92-00-308/04.07.2023г. по пункт при условията на алтернативност е искано откриване на процедура по предоставяне/възлагане ползването и/или управлението на недвижим имот, представляващ южна част на къща музей, свързана с живота на Учителят П. Д., находяща се в [населено място], [улица]. По мнение на съда искането е достатъчно индивидуализирано и по същество представлява искане в условията на алтернативност на отдаване под наем или предоставяне безвъзмездно ползването (производства по чл. 19 и чл. 17 от ЗДС, описани по-горе). С други думи при съмнение от страна на административният орган, същият е следвало да даде срок за отстранение на нередовностите.

По пункт втори на искането обаче не възникват каквито и да е съмнения. Искано е да бъде възложено на жалбоподателя спешно да извърши аварийни строително-ремонтни дейности на имота, изразяващи се в укрепване и възстановяване на къщата музей, като за целта да бъде изготвен проект за реставрация. По същество тук стои въпроса за даване на съгласие за извършване на строително-ремонтни дейности. Съгласието по същество представлява властническо волеизявление и се дължи по арг. от чл. 141, ал. 7 от ЗУТ във вр. с чл. 14 от ЗКН в общата хипотеза и конкретно по глава IV раздел V от ЗКН. В този смисъл са и представените от оспорващите доказателства за аналогичен случай по отношение на същият обект – писмо с изх. № 92-00-308/05.12.2023г. на л. 97 от делото.

Предвид гореизложеното съдът намира жалбата за основателна. По депозираното заявление с вх. № 92-00-308/04.07.2023г. (писмо-намерение) се дължи произнасяне, в неговата цялост. Делото като преписка следва да се върне на министъра на културата за произнасяне с нарочен акт по пункт първи (в условията на алтернативност) и по пункт втори, касаещ искане за разрешаване на извършване на аварийни СМР.

При този изход на спора основателна е претенцията на процесуалния представител на оспорващите за присъждане на разноски по делото. Същата съдът определя на 1000 лева по чл. 38 от ЗА във вр. с чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения и 10 лв. ДТ, или общо 1010 лева.

Така мотивиран, Административен съд София-град, II-ро отделение, 28-ми състав:

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на „ОБЩЕСТВО БЯЛО БРАТСТВО“ представлявано от Х. В. В. – председател на изпълнителният съвет, мълчалив отказ на министъра на културата, формиран по заявление с вх. № 92-00-308/04.07.2023г.

ВРЪЩА делото като преписка на Министерство на културата за произнасяне съобразно задължителните указания на съда за тълкуване и прилагане на закона, като определя 14 дневен срок за това, считано от влизане в сила на настоящето съдебно решение.

ОСЪЖДА Министерството на културата да заплати на „ОБЩЕСТВО БЯЛО БРАТСТВО“ с БУЛСТАТ[ЕИК], сумата от 1010 (хиляда и десет) лева, представляваща разноски по делото.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от връчване на съобщението за изготвянето му

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл.138 от АПК.

СЪДИЯ: